
Lausunnon antaminen Satakuntaliiton vuoden 2024 talousarviosta ja taloussuunnitelmasta 2024-2026

KH 06.11.2023 § 248
133/00.04.01/2023

Satakunnan maakuntahallitus on kokouksessaan 16.10.2023 hyväksynyt luonnoksen Satakuntaliiton vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelmaksi, josta pyydetään Satakuntaliiton perussopimuksen 24 §:n mukaisesti jäsenkuntien lausunto 13.11.2023 mennessä.

Toimintaympäristö suunnittelukaudella

Valtiovarainministeriön arvion mukaan talouskasvu on pysähdyksissä vuoden 2023 alkukuukausina, mutta taantuma jää lieväksi ja lyhytaikaiseksi. Verotuloarviot ovat nousseet huomattavasti viime syksystä. Sote-uudistuksen myötä kuntien menojen suurin kasvupaine helpottui ja palvelutarve kääntyi laskuun. Koska väestökehityksessä on kuntien välillä merkittäviä eroja, ovat myös sen aiheuttamat haasteet ja ratkaisuvaihtoehdot hyvin erilaisia.

Satakunnassa viime vuoden viimeisten 6 kk:n suhdannetilastot näyttävät pian julkaistavan Satakunnan talouskatsauksen mukaan jäähtymisen merkkejä. Alakohtaiset erot ovat kuitenkin suuria ja metalliteollisuus ja automaatio ovat hyvässä kasvussa. Vihreän siirtymän investoinnit ovat lähteneet vahvasti liikkeelle maakunnassa ja mahdollistavat hyvät lähtökohdat kasvulle. Maakunnalla on kuitenkin myös tehtävää työvoimaan liittyvien haasteiden ratkaisemiseksi.

Satakuntaliitto on tehnyt viisi ylijäämäistä tilinpäätöstä peräkkäin vuosina 2018-2022 ja vuoden 2023 talousarvio pysynee 300 000 euron lahjoitus pois lukien ylijäämäisenä. Ylijäämää on kertynyt erityisesti johtavien viranhaltijoiden palkkakustannusten kattamisella hyvinvointialueelle suunnatusta valtion rahoituksesta.

Kuntien maksuosuudet ovat pysyneet vuosia samalla tasolla, mikä ei mahdollista merkittäviä panostuksia reagoida toimintaympäristön vaatimuksiin. Toisaalta myös kustannukset ovat nousseet. Kunta-alan virka- ja työehtosopimusten vaikutus on tänä vuonna 4,85 % ja 2,99 % vuonna 2024. Kuntatalouden kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksi on 5,0 % vuonna 2023 ja taloussuunnitelmavuosina noin 3,3 %.

Satakuntaliiton tehtävät ovat laajentuneet mm. aluekehityksen osalta, kun uusi rahoituksen välittäjäorganisaation rooli vaatii panostamista hankkeiden haku-, seuranta- ja maksatusvaiheisiin. Alueiden käytön osalta valmisteilla oleva uusi maakuntakaava selvityksineen ja merkittävät muutokset toimintaympäristössä vihreän siirtymän osalta vaativat asiantuntijoilta resurssia.

Talousarvion lähtökohdista on käyty keskustelu kuntajohtajien kanssa 11.5.2023. Kuntajohtajat näkivät Satakunnan yhteisen brändityön tärkeäksi ja Satakuntaliiton olevan hyvä taho sitä edistämään. Brändityöhön ehdotettiin varattavan oma määräaikainen resurssointi. Myös kustannusten kohoaminen tunnistettiin haasteeksi talousarvion laatimiselle ja sen huomioiminen sai ymmärrystä.

Kustannusten nousun huomioiminen, maakuntaliiton laajentuneet vastuut aluiden käytön ja aluekehityksen osalta sekä brändityön että maakuntaliiton oman viestinnän tukemiseksi maakuntahallitus esittää kuntien maksuosuuksien korottamista 4 %:lla. Euroina korotus on 95 000 euroa, jonka tarkempi kohdentaminen on käyty läpi talousarvioesityksen yhteydessä.

Keskeiset tavoitteet vuodelle 2024

Satakuntaliiton oman toimintastrategian laatiminen on aloitettu syksyllä ja se tullaan käsittelemään kevään maakuntavaltuuston kokouksessa. Toimintastrategiatyöllä pyritään kirkastamaan liiton toiminnallisia tavoitteita ja niiden konkretisoimista osaksi toimialueiden ja tiimien johtamista.

Satakuntaliitto pyrkii hakemaan säästöjä omaa toimintaansa tehostamalla, jotta tärkeä panostus maakunnan brändityön aloittamiseen voidaan aloittaa ja turvata riittävä resurssointi aluekehitysrahoituksen maksatustehtäviin. Satakuntaliitto vastaa Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) sekä oikeudenmukaisen siirtymän (JTF) rahastojen hallinnoinnista ja toimeenpanosta sekä kansallisen aluekehitysrahoittajan tehtävistä Satakunnassa.

Länsi-Suomen maakuntaliitot tekivät yhteiset hallitusohjelmatavoitteet keväällä 2023. Sen jälkeen liitot aloittivat yhteisen visiotyön ja liikennestrategian päivityksen toimenpideohjelmalla. Näiden avulla pyritään lisäämään yhteistä vaikuttamistyötä kansallisella tasolla. Vuoden 2024 aikana Länsi-Suomen maakuntaliitot jatkavat yhteisen edunvalvontatyön systematisointia. Myös muuta Satakuntaliiton oman edunvalvonnan roolitusta selkiytetään vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Vuoden 2024 aikana toteutetaan Satakunnan maakuntaohjelman 2021-2025 lakisääteinen väliarviointi yhteistyössä Länsi-Suomen muiden maakuntaliittojen kanssa. Uusi maakuntaohjelmatyö 2026-2029 käynnistetään loppuvuonna 2024.

Osaavan työvoiman saamisen kannalta keskeinen tema vuonna 2024 on kansainvälisen osaamisen sekä työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton edistäminen Satakunnassa.

Alueiden käytön toimialalla vuoden 2024 keskeisenä toimenpiteenä on Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineiston laadinta. Tehtävien sisällöissä on nähtävissä käynnissä oleva energiamurros, erityisesti uusiutuva energiatuotanto ja vihreään siirtymään liittyvät hankkeet ovat voimakkaasti nousseet esiin.

Merialuesuunnittelussa vuoden 2024 keskeisenä toimenpiteenä on osallistuminen *Merialuesuunnittelu – Euroopan vihreän kehityksen ohjelma (MSP-EGD)* –hankkeeseen yhteistyössä muiden rannikon maakuntaliittojen ja ympäristöministeriön kanssa. Vuoden 2025 loppuun ulottuvalla hankkeella valmistaudutaan mm. nykyisten merialuesuunnitelmien päivitykseen.

Vuonna 2024 tehdään myös Satakunnan maakunnan osalta suunnitelma valtion palveluverkko- ja toimitilauudistuksesta, jossa Satakuntaliitto toimii koordinoivana tahona.

Lisätietoja antaa

Talousjohtaja Tauno Mäkinen, puh. 040 488 6120.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Teemu Nieminen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, ettei sillä ole lausuttavaa Satakuntaliiton vuoden 2024 talousarviosta ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelmasta.

Päätös

Kaupunginhallitus palautti asian yksimielisesti uudelleen valmisteltavaksi.